

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת נ' תנא

©
כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:
A0799326426@GMAIL.COM
058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

פרשת כי תצא

כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלוקיך בידך וגו'. וראית בשביה אשת יפת תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה. (דברים כא י-יא).

איתא בספרים הק' שהפסוק 'כי תצא למלחמה על אויביך' מרמז על מלחמת היצר. ואולם הפסוק מבשרך 'ונתנו ה' אלוקיך בידך' היינו שתצליח במלחמה מול היצה"ר, כמו שאמרו חז"ל (קידושין ל:): יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש המיתו ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו.

ומה העצה להצליח במלחמה, הנה איתא בגמרא (עירובין מא:): שלשה דברים מעבירין את האדם על דעתו ועל דעת קונו, אלו הן עובדי כוכבים ורוח רעה ודקדוקי עניות. ובתוס' (שם ד"ה על דעתו) כתב, ואע"ג דאיכא נמי יצר הרע דמשמע (מו"ק יז.) דפעמים שיצרו מתגבר עליו ואינו יכול לכופו, מ"מ אדם יכול ליזהר שלא יבא לידי כך. והכונה בדברי התוס', דהאופן שיכול האדם לכופ

היצר הרע הוא ע"י לימוד התורה, כמו שאמרו חז"ל (קידושין ל:): בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין, ואם אתם עוסקים בתורה אין אתם נמסרים בידו, ואמרו עוד (שם) אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש.

ונראה לומר על פי מה שכתבו בספרים הק' דהפסוקים של 'אשת חיל' (משלי לא יא) מרמזים על התורה, ולכן יש בו כל כ"ב אותיות התורה. ולפי זה יש לומר שמה שכתוב בפרשה של מלחמת היצר על 'אשת יפת תואר' מרמז על כוח התורה, שעל ידה אפשר להתגבר על יצר הרע.

איתא מהבעל שם טוב זי"ע (אוצר החיים כי תצא), ש'אשת' הוא ראשי תיבות של א'ד-ני ש'פתי ת'פתח, 'יפת' הוא ראשי תיבות פי' יגיד ת'הלתך. ויש לומר על פי דרכינו ש'אשת יפת תואר' מרמז על התורה, שהתורה חוץ מכוח הסגולי של

וממליצים טוב בעדו, וזה כוונת הרע, יש בה עוד כוח, כמו שמובא בגמרא (יבמות צז). כל תלמיד חכם שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה שפתותיו דובבות בקבר, ובספה"ק בני יששכר (חדושי בני יששכר בהקדמה) מבאר דברי הגמרא שאינו כפי פשוטו, ששפתותיו דובבות בקבר, שהתלמיד חכם אחר פטירתו שפתותיו דובבות אותו מימרא בקבר, כשלומדים אותו מימרא בעולם הזה, אלא הביאור הוא על פי מה שמבואר בספר חסידים (רכד) שכתב, כשאומרים שמועה מפני צדיקים, הם מתפללים בעדו

ויש לומר דענין זה מרומז בפרשה של 'אשת יפת תואר', שזכות התורה מסייעו לנצח יצרו הרע, בין מכוח קדושת התורה, ובין מכוח התפילה של אותם תלמידי חכמים שאמרו מימרא זו, וזה מה שמרמז ש'אשת יפת' הוא ראשי תיבות של א'ד-ני ש'פתי ת'פתח פ'י י'גיד ת'הלתך.

שב"ק פר' כי תצא תשפ"ב - בביהמ"ד 'קהל יראים' דחוסט - בארא פארק

הנה איתא בזה"ק (זהר חדש כי תצא) שהפסוק 'ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים' מרמז על חודש אלול. ויש לומר שפסוק זה מרמז גם על ענין מלחמת היצר, והוא על פי מה שאמרו חז"ל (ברכות ה.) לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע שנא' (תהילים ד ה) רגזו ואל תחטאו. אם נצחו מוטב, ואם לאו יעסוק בתורה שנאמר אמרו בלבבכם, אם

כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלוקיך בידיך וגו'. וראית בשביה אשת יפת תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה. והבאתה אל תוך ביתך וגו'. והסירה את שמלת שביה מעליה וישבה בביתך ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים וגו' (דברים כא י-ג). איתא בספרים הק' שהפסוק 'כי תצא למלחמה על אויביך' מרמז על מלחמת היצר.

אפשר לומר הכוונה שמזכירים להיצר הרע, שסופו קרוב לבוא כמו שאמרו חז"ל (סוכה נב). לעתיד לבוא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו, ולכן מזכירין לו, דהיינו ליצר הרע, על יום מיתתו שקריבה לבוא.

ולפי זה יש לומר שתקיעת שופר מרמז על ענין זה, שידוע מה שאמרו חז"ל (ר"ה טז): שתוקעין כדי לערבב השטן, ובתוס' (שם ד"ה כדי לערבב את השטן) מביא פירש הערוך (ערוך ערב א) כדאיתא בירושלמי 'בלע המות לנצח' (ישעי' כה ח). וכתוב (שם כז יג) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וגו', כד שמע קל שיפורא זימנא חדא בהיל ולא בהיל, וכד שמע תניין אמר ודאי זהו שיפורא דיתקע בשופר גדול ומטא זימניה למתבלע, ומתערבב ולית ליה פנאי למעבד קטגוריא. הרי שתקיעת שופר שמערבבים השטן, הוא בחינה של מזכירין לו יום המיתה.

ויש לומר שמזכירין לו יום המיתה, מרמז ליום הקדוש שאין ליצר הרע שליטה בו, כדאיתא בספרים הקדושים, ולכן יום הקדוש הוא בחינה של יום המיתה להיצר הרע, כיון שאין בו שלטון כיום המוות.

נצחו מוטב, ואם לאו יקרא קריאת שמע שנאמר על משכבכם, אם נצחו מוטב, ואם לאו יזכור לו יום המיתה שנאמר ודומו סלה.

חודש אלול הוא חודש המיועד לתשובה, וכדי לזכות לתשובה צריכים ללימוד התורה, כמו שאנו אומרים בנוסח התפילה, השיבנו אבינו לתורתך וקרבינו מלכינו לעבודתך והחזירינו בתשובה שלימה לפניך. ולזה מרמז 'ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים' שמרמז על חודש אלול, כדאמרן.

וזה רמז למה שאמרו חז"ל יעסוק בתורה כדי לנצח יצרו הרע. ואם לאו יקרא קריאת שמע, קריאת שמע הוא ענין של 'קבלת עול מלכות שמים', וזה מרמז לראש השנה, שאנו מכריזים 'המלך', וממליכים עלינו הקב"ה כמלכו של עולם. ואם לאו יזכור לו יום המיתה, מרמז ליום הקדוש, שבו אנו לבושים בגדי לבן 'קיטל', שמרמז על יום המיתה.

ויש לומר עוד על פי מה שאמרתי כבר לבאר מה שאמרו חז"ל יזכור לו יום המיתה, דהוי ליה לומר יזכיר יום המיתה, למה האריכו בדבריהם לומר יזכור לו יום המיתה, אלא

שב"ק פרשת שופטים תשפ"ג

קידושא רבא בצפרא דשבתא

והנה השבוע נסתלק כ"ק האדמו"ר מראחמיסטריווקא וצוק"ל מארה"ב, ועליו ניתן להמליץ דברי רש"י דלעיל על הפסוק תמים תהיה, שהוא היה צדיק שעבד את קונו באמת ובתמים, וזכה למדריגה של צדיק גזור והקב"ה מקיים. וב"ה זכיתי להיות אצלו לפני יותר משנה, והייתי מבין האחרונים שנכנסו אליו כשהיה עדיין בשארית כוחותיו, והיה זה יום לפני שהוא נכנס לבית חולים. זכותו יגן עלינו וימליץ בעדינו ובעד כל ישראל אמן.

תמים תהיה עם ה' אלוקיך (דברים יח יג). ומפרש רש"י התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות, ואז תהיה עמו ולחלקו. דברי רש"י אלו היה רגיל על לשונם של חסידים ואנשי מעשה.

בפסוק הבא נאמר 'כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ואתה לא בן נתן לך ה' אלוקיך, ופירש הרה"ק רבי אלעזר מנדל מלעלוב זי"ע, ש'לא בן' מרמוז אל הצדיק, שתיבת 'לא' רומז על מה שאמרו חז"ל (מועד קטן טו:): הקב"ה גזור וצדיק מבטל, ותיבת 'בן' רומז על צדיק גזור והקב"ה מקיים, וזהו 'כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו', ואתה' לכלל ישראל, 'לא בן נתן לך ה' אלוקיך' פירוש את הצדיקים.

רגיל אני להזכיר את העובדה שהרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע היה יושב פעם בחודש אלול בחבורת תלמידיו, ודיברו מענין התשובה עד שנתעוררו מאוד על עשיית תשובה, ולפתע אמר הרה"ק בקול, הנה באמת אין אני ראוי לעשות תשובה, אלא שיכול אני לומר

לא היה עושה החטא. וזהו הדרגה של 'שובה ישראל עד ה' אלוֹקֵיךְ'.

בתרגום אונקלוס מבאר הפסוק 'תמים תהיה עם ה' אלוֹקֵיךְ', 'שלים תהי בדחלתא דיי אלהך', גם בתרגום יונתן ביאור כמוהו 'שלמין תהון בדחלתא דיי אלהכון.

וביאור הדברים שהם מפרשים 'תמים' לשון שלימות, כמו שה תמים (שמות יב ה) שהוא שלם ממום ומכל חסרון, והכוונה שיהיה שלם ביראת ה' בלא שום מגרעת, ולא כפירוש רש"י ש'תמים' הוא מלשון תמימות ועל דרך שפירש 'יעקב איש תם' (בראשית כה כז) שכל שאינו חריף לרמות קרוי תם.

ולפי הדברים שאמרנו, יש לכאר הקושי של הרבי ר' זושא בענין התשובה, שהדרגה של תשובה שעליה דיבר, זו היתה הדרגה של תשובה עילאה בבחינת 'שובה ישראל עד ה' אלוֹקֵיךְ', ולפי זה מובן הראשי תיבות, הפסוקים 'תמים תהיה עם ה' אלוֹקֵיךְ', לפי ביאור התרגום להגיע אל השלימות ביראת ה', להבין שאתה נמצא תמיד עם ה' אלוֹקֵיךְ, גם מובן ההמשך, הפסוק 'שויתי ה' לנגדי תמיד'.

הנה אנחנו נמצאים בשבתות בהם מפמירין בשבעה דגחמתא,

את הראשי תיבות של תשובה, 'תמים תהיה עם ה' אלוֹקֵיךְ' - 'שויתי ה' לנגדי תמיד' (תהלים מז ח) - 'ואהבת לרעך כמוך' (ויקרא יט יח) - 'בכל דרכיך דעהו' (משלי ג ו) - 'הצנע לכת עם אלוֹקֵיךְ' (מיכה ו ח).

והנה באמת צריכים להבין, דמה היה הקושי של הרבי ר' זושא שהוא אמר שהוא אינו ראוי לחזור בתשובה, ואם אצל הרבי ר' זושא היה התשובה קשה לו, מה נאמר אנן.

ונראה לומר על פי מה שראיתי מובא בשם הרה"ג רבי אביגדור מילר זצ"ל, שיש שתי בחינות של תשובה, יש הדרגה הפשוטה של תשובה, שלזה צריכים חרטה על העבר וקבלה על העתיד (רבינו יונה בשערי תשובה), ולבקש מחילה מהקב"ה ולומר וידוי. אמנם יש דרגה גבוה יותר בתשובה, שהוא הבחינה של 'שובה ישראל עד ה' אלוֹקֵיךְ' (הושע יד ב), כשאדם חוזר בתשובה באופן שמרגיש שהקב"ה תמיד נמצא איתו, האדם במצב כזה אי אפשר לו לחטוא, כמו שאמר הבעל שם טוב, שבתובת חטא, הא' נבלע, שבשעת שהאדם עושה חטא ועובר עבירה, נעלם ממנו הא', שמרמוז על אלופו של עולם. שאם היה זוכר אלופו של עולם בשעת העבירה,

ענינו של תשובה שהוא חרטה, כמו שנאמר (שמות לב יד) 'וינחם ה' על הרעה', והוא הדרגה של תשובה באופן הפשוט, ואח"כ בתרתי דתויבתא, מגיעים אל הדרגה עילאה של 'שובה ישראל עד ה' אלוךך'.

יעזור השי"ת שנוכה לתשובה שלימה, ולכתיבה וחתימה טובה, עדי נוכה לנחמת ציון ובנין ירושלים בביאת גוא"צ בב"א.

ומובא בשלחן ערוך (או"ח תכה ח), שאחרי השבעה הנחמתא יש התרתו דתויבתא, השתי הפטרות של תשובה, ביום צום גדליה במנחה מפטירין 'דרשו ה' בהמצאו' ובשבת שבין ראש השנה ליום הכיפורים מפטירין לעולם 'שובה ישראל עד ה' אלוךך', ועל כן נקרא שבת שובה.

ויש לומר שגם בשבעה הנחמתא יש ענין של תשובה, שנחמה הוא

דעוא דרעוין

הנביא וה' עמו כששאלו להם מלך, משמע שהיה דבר נתעב בעיני ה'.

ומבאר, שהרצון האלוקי היה, שלצדק ימלוך מלך עליהם כדי להטיל מוראו על כולם, כאמרו רו"ל (אבות ג ב), הוי מתפלל בשלומה של מלכות, שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו, ולא לצורך המשפטים, שהרי היו בתי דינים קבועים בכל עיר, אלא לצורך קיבוץ ותיקון המדינות, ואך באופן זה שתהיה אימת מלכות עליהם, כי בזה רצה ה', וכן אמר ליהושע (דברים לא כג) 'כי

כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוךך נותן לך וירשתה וישבתה בה ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר סביבותי. שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה' אלוךך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא (דברים יז יד-טו).

הכל יקר כתב שרבים אומרים מי יראנו טוב, ביאור מספיק על הספק הגדול הנופל על מצוה זו, שאם היה רצון ה' שלצדק ימלוך מלך כשיחפצו הם, א"כ למה גתרעם עליהם שמואל

הדבר בעיני שמואל כאשר אמרו תנה לנו מלך' (שם פסוק ו). כי עיקר האשמה במלת לנו לשפטינו, כי אם יהיה לנו ולא עלינו, אך יהיה שופטינו.

ובעניין זה שמעתי פעם מאחי כ"ק אדמו"ר שליט"א ממאנסי, בשם דודו כ"ק אדמו"ר רבי שמעלקא לייפער מחוסט זצ"ל, שנפטר לפני כמה חדשים, שאמר שבקהילות יוצאי הונגריה המנהג כשקורים חברי הקהילה לתורה, מכנים כל אחד ואחד בכינוי מורינו הרב, אולם רב הקהילה מכנים ביותרת הכבוד בכינוי מורה מורינו הרב, ואמר שבקהילות אלו היה הרב משועבד לבעלי בתים של הקהילה, ולכן כינו לרב מורה מורינו הרב, שיש לו מורא ופחד מכל אלו, שמכנים אותם מורינו הרב.

ומבאר הכלי יקר עוד, שאמר ה' אל שמואל, 'שמע בקולם וגו' כי לא אותך מאסו' (שם פסוק ז), כי אדרבה זה שבחך, כי אתה מוחזק אצלם שאין אתה מחניף להם, ע"כ בקשו במקומך מלך שיחניף להם בהכרח, ובוה מאסו אותי, ולא שאלו על פי התורה, כי כל חפצם שהמלך יבטל רצוני מפני רצונם, וזה מה שכתוב 'ממלוך עליהם', ר"ל בזה מאסו אותי, מה שלא רצו

אתה תביא את העם הזה', טול מקל והך על קדקדם, לכך נאמר 'כי תבוא אל הארץ וגו'', כי לאחר ירושה וישיבה ישמן ישורון ויבעט ואיש הישר בעיניו יעשה כשאינ מלך בישראל, ואז ודאי יאמרו, כי עת לעשות לשאול מלך, 'ואמרת אשימה עלי מלך', שיהיה מוראו עלי, כי כן משמע לשון עלי, שיהיה עליון עלי ומושל ורודה בי בחזקת הדי, ככל הגוים אשר סביבותי, לעשות כמתוקנים שבהם, שאינן בועטים במלכיהם ומקבלים עליהם מרות. ועל זה נאמר 'שום תשים עליך מלך', כי שאלה זו כהוגן כשיהיה עליך מלך דהיינו אימתו עליך כמובן ממלת עליך.

אבל בימי שמואל לא דברו נכונה, כי אמרו תנה לנו מלך (שמואל א' ח ו), לא אמרו עלינו מלך אלא לנו, כי לא רצו לקבל מרות שיהיה מוראו עלינו, אלא יהיה לנו מסור בידינו להקים מלכין ולהעדי מלכין, והיוצא לנו מזה שבעל כרחו יחניף לנו, וע"כ אמרו לשפטינו ככל הגוים (שם פסוק ה) כי עיקר צורך החנופה היא כמשפטים, וכמנהג ארצות אלו שמקבלים איזה רב על זמן ידוע כדי שלא יהא אימתו עליהם ואדרבה אימתם על הרב, וע"כ הוא מוכרח להחניף להם כדי שלא ידחוהו. 'וירע

לאמר תנה לנו מלך, כי אם מלך יהיה עלינו כאשר דבר ה'. ומוכן שנוי הלשון בין עלינו ללנו, ומצד דקדוק רז"ל שאמרו שתהא אימתו עליכם (כתובות יז.), אנו רואים שעיקר המצווה תלויה בוה, כמו שנאמר 'אשימה עלי מלך', וכך היה להם לומר.

ויש לומר כוונה לפי דבריו במה שכתוב 'זועקתם ביום ההוא מלפני מלככם אשר בחרתם לכם', בהקדם דברי זקני בעל הפלאה בפנים יפות, בביאור דברי חז"ל (ברכות ז, ע"ש בתוס') שבעלם רצה לקלל את בני ישראל, באומרו 'כלם', שכל"ם הוא ראשי תיבות כבד, לב, מוח, שהתאוות מגיע מהכבד, שרצה שהתאוה ישלוט על לבם ומוחם. אולם, 'ויהפוך ה' אלוקיך את הקללה לברכה' (דברים כג ו), ובלעם אמר 'ותרועת מלך בו' (במדבר כג כא), מל"ך ראשי תיבות מוח, לב, כבד, שמוח שולט על הלב והכבד.

הנה ענין מצות 'שום תשים עליך מלך', שיהיה המוח שולט על הלב והכבד, ואולם בני ישראל בקשו משמואל מלך, שיהיה בבחינת לכ"ם, ולכן כתיב 'מלפני מלככם אשר בחרתם לכם', לכ"ם, ראשי תיבות, לב, כבד,

שימלך עליהם המלך. 'ועתה שמע בקולם, אך כי העד תעיד בהם והגדת להם משפט המלך אשר ימלך עליהם', (שם פסוק ט) דווקא עליהם, ולא להם, 'כי באלה חפצתי נאם ה''. 'ויאמר זה יהיה משפט המלך אשר ימלך עליכם' (שם פסוקים יא-יז), כי אף אם לא תבחרוהו כי אם לכם, מ"מ סופו שבחמה שפוכה ימלך עליכם, 'את בניכם יקח ושם לו במרכבתו ובפרשיו ורצו לפני מרכבתו' ולחרש חרישו ולקצר קצירו ולעשות כלי מלחמתו וכלי רכבו. ואת בנותיכם יקח לרקחות ולטבחות ולאפות. ואת שדותיכם ואת כרמיכם וזיתיכם הטובים יקח ונתן לעבדיו. וזרעיכם וכרמיכם יעשר ונתן לסריסיו ולעבדיו. ואת עבדיכם ואת שפחותיכם ואת בחוריכם הטובים ואת חמוריכם יקח ועשה למלאכתו. צאנכם יעשר ואתם תהיו לו לעבדים'. וזה עונש שלכם על שלא שאלתם כהוגן 'זועקתם ביום ההוא מלפני מלככם אשר בחרתם לכם' (שם פסוק יח), ר"ל ולא עליכם, ותאמרו דרך וידוי שעלה בידכם הפך ממה שבקשתם. 'וימאנו העם וגו' ויאמרו לא כי אם מלך יהיה עלינו' (שם פסוק יט), מזה שאמרו לא, היינו דרך וידוי אמרו כן, לאמר לא נחפוץ מלך עוד בדרך אשר שאלנוהו תחלה

עליהם, לכל יאמרו לשום מלך ככל הגוים כדאמרן, ושאלו להם מלך שיהיה בבחינת 'לשפטינו ככל הגוים', לזה הקפיד ה', אבל אם היו שואלים להם מלך כרצונו יתברך, לא לכה ולגבורה בדרך הגוים, היו מקיימין מצות עשה.

זקני הערוגת הבשם מבאר מה שנאמר, 'מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא', דהנה אהבה ויראה בעצם הם הרגשים המתנגדים זה לזה, דאי אפשר לירא כ"כ ממי שהוא אהבו, וכמו כן אי אפשר לאהוב כ"כ אדם שירא ממנו. מיהא, כל זה בדברים גשמיים, אבל בדברים רוחניים הרגשים אלו אין מתנגדים זה לזה כלל. והראיה, דמצוה בלא דחילו ורחימו לא פרחית לעילא, וכתוב (תהלים ב יא) 'וגילו ברעדה', ומעמא, דע"י שאדם ירא מלפניו ית"ש, ממילא השי"ת בוחר בו באהבה, וכמים הפנים לפנים, גם אצלו מתעורר אהבת השי"ת.

ובזה מבאר הקרא, דהנה כתיב 'שום תשים עליך מלך', ואמרו חז"ל שתהא אימתו עליך, וכפשוטו היה נראה, שיתנו עליהם איש נכרי אימתני, שתהא אימתו מוטלת על הבריות.

מוח, שיהיה הלב, הבחינה של לב חומר, והכבד, שמרמוז על התאווה, שולט על המוח.

האור החיים הק' מבאר מצות 'שום תשים עליך מלך' על זה הדרך, לפי שיש במוני המלך ב' גדרים, א' שיהיה המבטח בו להנהיג המלחמות בעוצם חכמתו, ולצאת כגבור ביום קרב כסדר מלכי האומות, וזה הוא דבר שנאו בעיני ה', ששימו בו כסלם ותקותם, ומן ה' יסור לבכם. וגדר ב', הוא לכבוד ולתפארת ישראל, וכדי שה' יעשה בזכותו, בדרך שהיה ה' מושיע ישראל ביד השופטים וביד מלכי ישראל הכשרים, ודבר זה הוא חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם.

ומבאר בזה הכתובים, 'כי תבוא וגו' ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים וגו'', באפן של הגדר הראשון שזכרנו, על זה אמר הקרא 'שום תשים וגו'', פירוש לא יקום הדבר הרע הזה, אלא המשימות שתשים, הוא על זה הדרך 'אשר יבחר ה' אלוקיך בו'.

ובזה מבאר מה שה' הקפיד על ישראל, כששאלו בימי שמואל לתת להם מלך, והענין קשה למה יקפיד ה' עליהם, ולפי דבריו, יש מקום לה' להקפיד על הדבר, כיון שצוה ה'

דאילו אחד מאנשים אחים שהם אתו בקירוב ואחזה, א"כ מחמת גודל האהבה אי אפשר שתהיה מוטלת אימתו עליהם. לכן אזהר רחמנא, אדרבא, איפכא הוא, דכיראה ואהבה רוחנית הוא לאידך גיסא. והיינו דאמר 'שום תשים עליך מלך', שתהיה אימתו עליך, שמא תאמר מאיש נכרי יהא אימתו מוטלך עליך יותר, משום הכי קאמר רחמנא, 'לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא', דאם אינו בבחינת אחיך, גם אימתו אי אפשר שתהא מוטלת עליך, דיראת מלך ישראל נאצל מיראתו ית"ש, כדאיתא (ברכות נה.) בנוסח ברכת המלך שחלק מכבודו ליראיו, א"כ אדרבא, היראה והאהבה יחדיו מצומדים, ושתייהן מתאימות. וזה האבן בוחן, אם היראה היא יראה גשמית, אי אפשר להתאחד עם אהבה, משא"כ יראה הנמשכת מיראתו ית"ש, הוא להיפוך, דאי אפשר להמצא כי אם במי שמצומדת עם האהבה. והיינו דאמר קרא, 'מקרב אחיך תשים עליך מלך', לפי שהתורה אמרה 'שום תשים עליך

מלך', ודרשו חז"ל שתהא אימתו עליך, לזה אמר הכתוב 'מקרב אחיך תשים עליך מלך'. היינו ענין זה שתהא אימתו עליך, זה אי אפשר אלא מקרב אחיך, דאז היראה מתאים עם האהבה. 'לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא', דאם אינו אחיך באופן שאתה מקושר עמו גם בעבותות אהבה, אז לא תוכל לתת עליך שתהיה אימתו עליך.

אנו תמיד קורים פרשה זו בחודש אלול, לפני הימים הנוראים הממשמשים ובאים, שאז בראש השנה אנו ממליכים את הקב"ה עלינו, בבחינת 'שום תשים עליך מלך'. והעבודה בימים אלו הוא בענין היראה, אולם יראה זו צריך להיות, באופן שהתשובה מיראה יביא אותנו להדרגה של תשובה מאהבה.

יעזור השי"ת שנזכה לתשובה שלימה, תשובה מיראה ואהבה, ושנזכה לכתובה וחתימה טובה, ולנחמת ציון ובנין ירושלים, בביאת גוא"צ בב"א.

סעודת ראש חודש אלול בראשות כ"ק מדין אדמו"ר שליט"א
בצוותא הדא עם ש"ב אדמו"ר מבאסטאן שליט"א מבארא פארק

יום רביעי פר' שופטים ליל א' דר"ח אלול תשפ"ג

ריבות בשעריך, כלום יש שלום בעולם,
הואיל ואין שלום אין כלום.

ובריש פרשתן (דברים טו יח) 'שופטים
ושוטרים תתן לך בכל שעריך
אשר ה' אלוךך נותן לך לשבטיך,
וברש"י פי', לשבטיך - מלמד שמושיבין
דיינין לכל שבט ושבט ובכל עיר
ועיר. ואין הכוונה שמוכרח שיריבו
זה עם זה, אלא שכך ציוותה התורה
שיושיבו דיינים, אבל עדיין שייך שכל
אחד יכבד את רעהו אף אם נוהג
בשינוי ממנו.

ובמו כן עיינינו רואות שאף לאחר
שנים רבות שבהם השתנו אצל
חסידי באסטאן המנהגים זה בכה
וזה בכה, עדיין במציאות שישבו
בשבת אחים גם יחד באהבת רעים,
ובזכות זה נוכל בעז"ה לזכות להמשך
הכתוב דלעיל 'וקמת ועלית אל המקום
אשר יבחר ה' אלוךך בו', והיינו
לביאת הגואל.

רש"י (שם י א) כתב על הפסוק 'בעת
ההוא אמר ה' אלי פסל לך'
שזה היה בראש חודש אלול, וראיתי

כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם
לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע
דברי ריבות בשעריך וקמת ועלית
אל המקום אשר יבחר ה' אלוךך
בו (דברים יז ח).

היום אמר לי יהודי דבר נפלא שכתוב
בספר ליקוטי תורה להאריז"ל
(שופטים), דהנה אמרה תורה 'כי יפלא
ממך דבר בין דם לדם בין דין לדין
ובין נגע לנגע דברי ריבות בשעריך',
וביאורו כי אמרו חז"ל (בוהרר חדש
ובמדרשות ע"פ כרו לי זדים שיחות) שאלו
מלאכי השרת להקב"ה, רכש"ע כתבת
בתורתך (ויקרא יז ג) 'ושפך את דמו
וכסהו בעפר', וכאן כתיב (תהלים עט
ג) 'שפכו דמם כמים' בלא כל כיסוי,
וזהו 'כי יפלא ממך בין דם לדם',
כתבת בתורתך (ויקרא כב כח) 'אותו
ואת בנו לא תשחטו ביום אחד', וכאן
כתיב 'הכנים נשחטים', וזהו 'בין דין
לדין', כתבת בתורתך (ויקרא יד לו) 'וצוה
הכהן ופגו את הבית', וכאן 'וישרפו
בית האלוקים' וכל כלי מחמדיה
להשחית' (דברי הימים ב לו יט), זהו 'בין
נגע לנגע', אמר להם הקב"ה 'דברי

תתן לך בכל שעריך היינו כשנכנסים בשער חדש של חודש אלול שהוא בבחינה של 'בחכמה פותח שעריים', שבחודש אלול מתחילים לתקוע בשופר ואיתא בחז"ל (שבת קיז:) 'יצא תקיעת שופר שהיא חכמה ואינה מלאכה, והענין של 'ובתבונה משנה עתים', היינו שישוב בתשובה שלימה כמו שנאמר 'ולכבו יבין ושב' (ישעיה ו י), 'משנה עתים' רמז למה שנאמר בחודש אלול 'בעת ההוא' כדאמרן.

יעזור השי"ת שנוכה לתשובה שלימה, לכתיבה ולחתימה טובה ולשנה טובה ומבורכת, ולגאולה השלימה כביאת גוא"צ בב"א.

בספר אחד רמזו על זה, שצירוף שם אהי"ה לחודש אלול הוא בסדר ההי"א, והיינו 'בעת ההיא' חודש אלול, אלא שהערתו על זה שאמנם הקרי הוי ההי"א, אולם הכתיב בתורה הוא ההו"א בוי"ו.

ויש לומר בענין זה על פי מה שביארו בדעת זקנים מבעלי התוס' (שם) שזה שאמר הכתוב (קהלת ג א) 'לכל זמן ועת לכל חפץ', עת היה שישתכרו הלוחות ועת היה שיעשו אחרים וזהו פסל לך, ובתפילת ערבית אומרים 'אשר בדברו מעריב ערכים בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים', וחשבתי לרמז שזה 'שופטים ושופרים

מעמד פתיחת זמן אלול בהיכל כולל שי"ס ד'קהילתינו

יום חמישי פר' שופטים א' דר"ח אלול תשפ"ג

תמיד, ו' - ואהבת לרעך כמוך, ב' - בכל דרכיך דעהו, ה' - הצנע לכת עם ה' אלוקיך.

והנה בספר בעל שם טוב בפרשתו מקשר בין פסוק זה 'תמים תהיה עם ה' אלוקיך' לפסוק 'תורת ה' תמימה משיבת נפש' (תהלים יט ח).

בפרשתו נאמר (דברים יח יג) 'תמים תהיה עם ה' אלוקיך'.

ומסופר על הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע שישב פעם עם החבראי קדישא בעשרת ימי תשובה, פתח ואמר, 'מרא דכולא עלמא, זושא יודע רק הראשי תיבות של תשובה, ת' - תמים תהיה עם ה' אלוקיך, ש' - שויתי ה' לנגדי

שעל ידי כוח התורה נוכל לחזור בתשובה. וזה על ידי 'תמים תהיה עם ה' אלוקיך', שהתורה יהיה בבחינה כמו שהיתה בנתינתה מפי הקב"ה בעצמו, שאז נאמר 'וידי קול השופר הולך וחזק מאוד' (שמות יט יח), היינו שהיתה מתוך התעוררות תשובה כעניין קול השופר.

והנה במה שנאמר שם במתן תורה 'וידי קול השופר הולך וחזק מאוד משה ידבר והאלוקים יענו בקול', שמעתי מהגאון ראש הכולל שליט"א שתמה מה שהיו צריכים לקול שופר שיתקע בקול חזק עד שלא ישמעו את קול הקב"ה עד שהיה צריך לענותו בקול, והביאור הוא שבא ללמדנו שצריך האדם לעמוד בתורה גם באופן שיש רעשים ומפריעים מסביב, שכוח התורה יוכל להתגבר עליהם.

והנה בכלל זה שיושבים ב"ה אברכים ועמלים בתורה יש בחינה של הקולות והברקים שהיו במתן תורה, בקול התורה הבוקע מבין כותלי הכולל בכל השעות, וכודאי שיש בכוח התורה הזאת בחינה של 'משיבת נפש' להחזיר בתשובה שלימה.

והנה בפרשתן בפרשת המלך, נאמר (דברים יז יח-יט) 'והיה כשבתו על

ובמור (או"ח סי' תקפא) מביא שביום ר"ח אלול אמר הקב"ה למשה רבינו שיעלה לקבל את הלוחות השניות, וזה היה לאחר ששהה בשמים מ' ימים שבהם לא אכל לחם ולא שתה מים, ולאחר ימים אלו טעו בני ישראל בחטא העגל, ואז שבר משה רבינו את הלוחות עד שעלה שוב בר"ח אלול וירד לאחר מ' ימים ביום הכיפורים.

ובתב שם הטור שהעבירו אז שופר במחנה כדי שלא יטעו גם בפעם הזאת בחשבון הימים, ולכן תיקנו חז"ל שיתקעו בשופר בכל חודש אלול. ותמוה למה עשו אז הסימן דווקא על ידי תקיעת השופר, ולמה לא עשו סימן על ידי כך שיוודעו על עלייתו של משה וירידתו. ומבאר שם הטור שבקול השופר יש בחינה שמעורר את הלבבות באופן מיוחד, וכלשון הכתוב 'אם יתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו'.

והנה בכוונת דברי הבעש"ט הנ"ל יש לבאר, שזה שאמר 'תורת ה' תמימה משיבת נפש', היינו 'משיבת' מלשון תשובה, והוא שיש בכוח התורה בחינה של תשובה, וכנוסח שאומרים בתפילת שמו"ע, 'השיבנו אבינו לתורתך וקרבנו מלכנו לעבודתך והחזירנו בתשובה שלימה לפניך', והיינו

נתינת מתת שוחד הניחו להאדמו"ר מסאדיגורא זי"ע לעבור את הגבול, ומושלת העיר כשראתה את הכבוד שרחשו להאדמו"ר זי"ע שאלה את בעלה היכן הוא ספרו הקדוש של הרבי, להבדיל כמו שהגלחים מחזיקים תמיד אצלם ספר, ענה לה בעלה שהרבי הוא בעצמו הספר הקדוש.

ורמזו הרה"ק מסאדיגורא כן בדקדוק הכתוב שאמר בתחילה 'והיתה עמו' בלשון נקבה, 'וקרא בו כל ימי חייו' בלשון זכר, וכיאר שכוונת הכתוב לומר שהתורה הייתה 'עמו' היינו שהוא נהפך להיות כעין הספר תורה, ואז קראו 'בו' בהמלך עצמו.

והנה ידוע מה שאמרו חז"ל (גיטין סב.) שמאן מלכי רבנן, ולכן לימוד התורה שלנו צריך להיות באופן שיקיים בנו, 'וקרא בו כל ימי חייו', וכפי שהזכרנו מקודם, יכול האדם לחזור בתשובה שלימה בכוח התורה הקדושה שלומד.

אנו מתחילים ללמוד עכשיו במסגרת הכולל מסכתא זבחים, ואמרו חז"ל (מנחות קי.) 'מאי דכתיב זאת תורת החמאת וזאת תורת האשם, כל העוסק בתורת חמאת כאילו הקריב חמאת, וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב

כסא ממלכתו וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר מלפני הכהנים הלויים, והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען ילמד ליראה את ה' אלוקיו לשמור את כל דברי התורה הזאת ואת החוקים האלה לעשותם', ובשם הרה"ק האדמו"ר הראשון מסאדיגורא זי"ע אמרו לפרש פסוקים אלו בהקדם סיפור.

בזמן שהרה"ק בעל הפחד יצחק מבויאן זי"ע נשא את בת הרה"ק רבי יוחנן מרחמסמרייווקא זי"ע בנו של הרה"ק רבי מרדכי המגיד ממשערנאביל זי"ע, היו מסובים בשמחת הנישואין כל בני המגיד ממשערנאביל ביחד עם בני הרה"ק מרוז'ין זי"ע, והחתונה הזאת הייתה שמחה מיוחדת עד שהשתתפו שם בערך כשלושים אלף בני אדם, וזה לפי הערכות הגויים שהיו אז, והאדמו"ר מסאדיגורא זי"ע אמר שהם העריכו כך משום ששטח שעליו התקיימה החתונה הייתה יכולה לקבל כמות כזו של שלושים אלף אנשים, אבל באמת היו שם פי כמה וכמה.

והחתונה הייתה במדינת רוסלנד, כך שהרה"ק מרוז'ין זי"ע לא יכול היה להשתתף בשמחה, ורק לאחר

הניתנים מאת הכולל מספיקים למחיית הבית, ובין מעול הילדים בבית, ומסירות נפש זו היא אשר מקרבת את האדם להשי"ת בדביקות גמורה.

ויעזור השי"ת שנוכה להתקרב אל השי"ת ולהתגדל בתורה ובעבודה וביראת שמים, ושיזכה ראש הכולל שליט"א להמשיך ולהנהיג את הכולל ביתר שאת וביתר עוז, ושתזכו להצלחה מרובה, עדי נזכה לכיאת גוא"צ בב"א.

אשם', שבזמן שבית המקדש היה קיים היו יכולים להתקרב את השי"ת על ידי הקרבת הקרבנות, ועכשיו שביהמ"ק אינו קיים קירבת ה' יכולים להשיג רק על ידי לימוד התורה, ובפרט כשעוסקים בפרשת הקרבנות ממש שיש בזה בחינה של הקרבת הקרבנות.

והנה לא די כמה שיושבים ועוסקים בתורה לחוד, אלא שצריכים שלימוד התורה תהא מתוך הקרבה ומסירות נפש, בין משום שאין המעות

שמחת הבר מצוה להב' לוי יצחק גי"ז
בן ידידנו הר"ד אלעזר מנחם מנדל גוטליב הי"ז
ונכד ידידנו הרח"ח רבי דוד גוטליב הי"ז
 יום חמישי פרשת שופטים ר"ח אלול תשפ"ג

ששכח תלמודו מחמת אונסו, דאמרינן לוחות ושברי לוחות מונחות בארון, והיינו שהשכחה באה משום שברי הלוחות, והנה אמרו חז"ל (גדה ל:) 'למה הולד דומה במעי אמו וכו' ונר דלוק לו על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו וכו' ומלמדו אותו כל התורה כולה וכו' וכיון שבא לאויר העולם בא מלאך וסטר על פיו ומשכתו כל התורה כולה'.

הנה יום הבר מצוה הוא יום גדול ונעלה, ובפרט כאן שיום הבר מצוה הוא ראש חודש אלול שאמר הקב"ה למשה רבינו 'פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים' (שמות לד, א), ויש ביום זה בחינה של 'לוחות הברית'.

והנה בכל בחור שנעשה בר מצוה יש בחינה של לוחות הברית, דאיתא בחז"ל (ברכות ה:) 'וזהוהרו בזקן

וביארנו בספרים הק' שעניין היצר הטוב שזוכה לה ביום הבר מצוה יש בזה בחינה של שכחה פעם נוספת. ובוזה יש שייכות בין לוחות השניות שבה הייתה בחינה של שכחת התורה לבין בר מצוה שגם יש בה מעין שכחה.

והנה לכאורה יש לתמוה מה שיש שמחה בר"ח אלול על שבו הורה הקב"ה למשה רבינו שיפסול את הלחות השניות, הרי עיקר השמחה היא ביום הכיפורים שבו קיבל משה רבינו את הלוחות השניות, ובטעם הדבר שמעתי בשבת קודש מהגאון רבי יהושע אשכנזי שליט"א, שעמד בלשון הפסוק (תהלים קיט, קסב) 'שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב', ומה ביאור הכתוב 'כמוצא שלל רב', והמשיל לאדם שהודיעו לו שזכה בלוטו, ומה גדולה שמחתו בשעת ההודעה יותר ממה שישמח בקבלת המעות עצמם, וזה הביאור שגשמח במצוות ה' כמו השמחה שיש לאדם בזמן שמוצא שלל רב.

וזה השמחה של יום ר"ח אלול, שביום זה נצטווה משה רבינו על הלחות השניות אף שעדיין לא קיבלו את

הלוחות, אבל השמחה על עצם הציווי גדולה מקיום התורה בפועל, וכמו כן בחור ביום הבר מצוה שהוא מתחייב בקיום כל המצוות שבתורה, אף שהרבה מצוות שבה עדיין לא יבואו לידו לקיימם בעתיד הנראה, אבל עדיין הוא שמח שמחה רבה ועצומה על עצם קבלת עול תורה, וכמאמר חז"ל (אבות ו, יא) 'רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות', והיא השמחה האמיתית יותר מהשמחה על זכייה במזון רב.

ויעזור השי"ת שיוכה בחור הבר מצוה להתגדל בתורה ובעבודה וביראת שמים, ומאחר שהבחור נושא את השם לוי יצחק נ"ו על שמו הקדוש של אאזמור"ר זצ"ל, ומקורו קודש עוד מאת הרה"ק בעל קדושת לוי מבארדיטשוב ז"ע, בוודאי שיוכה לסייעתא דשמיא מיוחדת, ושיוכה לקיים תורה ומצוות ולהביא נחת להוריו ולזקניו הרב דוד שליט"א והרב מיכל שליט"א שאני מכיר כבר שנים רבות, ושיוכו אביו הרב אלעזר מענדל שליט"א וזקניו שליט"א לראות ממנו נחת מרובה ומכל צאצאיהם, ושנוכה לכתובה וחתימה טובה ולשנה טובה ומבורכת, ולבניין ביהמ"ק בגאולה השלימה בב"א.

סעודת ראש חודש אלול בהיכל בית מדרשינו

יום שישי פר' שופטים ב' דר"ח אלול תשפ"ג

אנו מגלים למפרע שהעבודה מיום ר"ח אלול הייתה רצויה לפני הקב"ה.

וחשבתי שזה מה שאמרנו בתפילת ההלל 'אנא ה' הושיעה נא אנא ה' הצליחה נא', והיינו רמז לנ"א ימים שמיום ר"ח אלול עד ליום הושענא רבא, שבהם אנו עמלים לרצות את הקב"ה שיקבלנו ברחמים ויסלח על חטאתנו, ואנו מייחלים ומצפים שיושיע ויצליח בעדנו.

ויעזור השי"ת שנוכה לתשובה שלימה לכתובה ולחתימה טובה, ולשנה טובה ומבורכת, עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

ביום ראש חודש אלול, אמר הקב"ה למשה רבינו ע"ה 'פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים' (שמות לד א), ומשה רבינו ירד עם הלוחות ביום הכיפורים ואז ידעו בני ישראל שהקב"ה מחל להם על חטא העגל, ובכל מ' ימים אלו היו בני ישראל בפחד תמידי לראות אם יקבל הקב"ה את תשובתם לאחר שחטאו בפעם הראשונה בעגל.

וכמו כן צריכים אנו לדאוג ולפחד מיום ר"ח אלול עד ליום הכיפורים אם יקבל הקב"ה את התשובה על עוונותינו, וביום הכיפורים

הצאות הגליון נדבת

ידידנו הר"ח רבי בנימין פשקוס הי"ו

לדגל השמחה השרויה במעונו

בנישואי נכדו בן לבנו הר"ר שלמה מאיר הי"ו

בשעטזומ"צ למזל"ט

ויה"ר שיזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והחסידות,

בנין עדי עד בקשר של קיימא,

ויזכו לרוות רוב נחת ותענוג דקדושה מהם ומכל יוצ"ח.

הוצאות הגליון נדבת

ידידנו הר"ר ישעי' גולדשמיט הי"ו

לדגל השמחה השרויה במעונו באירוסי בתו הכלה שתחי'

בשעטזומ"צ למזל"ט

ויה"ר שיזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והחסידות,

בנין עדי עד בקשר של קיימא,

ויזכו לרוות רוב נחת ותענוג דקדושה מהם ומכל יוצ"ח.